Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра архітектури, урбаністики та збереження об'єктів ЮНЕСКО

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан _____ **Є.В. Новак**
" _____ **2025року**

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Ландшафтне проєктування та облаштування громадських просторів. Урбоморфологія

Вибіркова

Освітньо - наукова програма Архітектура та містобудування

Спеціальність G17 «Архітектура та містобудування»

Галузь знань G «Інженерія, виробництво та будівництво»

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання українська

Чернівці, 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Ландшафтне проєктування та облаштування громадських просторів. Урбоморфологія**» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Архітектура та містобудування», затверджена Вченою радою ЧНУ, протокол №5 від «28» квітня 2025 р.

Розробник:
Тимофтій Володимир Петрович, асистент кафедри архітектури, урбаністики та збереження об'єктів ЮНЕСКО.

Викладач:
Тимофтій Володимир Петрович, асистент кафедри архітектури, урбаністики та збереження об'єктів ЮНЕСКО.

Затверджено на засіданні кафедри архітектури, урбаністики та збереження об'єктів ЮНЕСКО
Протокол №4 від «25» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ **Коротун І.В.**

Погоджено методичною радою факультету АБДПМ
Протокол №2 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради факультету АБДПМ _____ **Галунка О.Д.**

==========

©_____, 2025рік

Мета навчальної дисципліни «Ландшафтне проєктування та облаштування громадських просторів. Урбоморфологія»

Метою дисципліни є формування у студентів глибокого розуміння принципів ландшафтного проєктування у контексті сучасного міського середовища. Особлива увага приділяється вивченню морфології міських територій, їхньої структури, формування вулиць, площ, скверів. Дисципліна покликана навчити аналізувати простір як цілісну систему природних та антропогенних елементів. Студенти оволодівають навичками формування функціональних і естетично привабливих громадських просторів. Вивчення базується на екологічних, соціокультурних та економічних принципах сталого розвитку.

Основні завдання дисципліни:

1. Ознайомити студентів з основними поняттями, принципами та методами ландшафтного проєктування в умовах міського середовища.
2. Розвинути здатність до аналізу урбоморфології – просторової структури міста, типів забудови, вулично-площинної мережі та відкритих громадських просторів.
3. Сформувати практичні навички проєктування функціональних, естетичних і сталих ландшафтних рішень для різних типів громадських просторів.
4. Навчити інтегрувати природні елементи (рослинність, вода, рельєф) у систему урбанізованого середовища з урахуванням екологічних та соціокультурних вимог.
5. Сприяти розвитку просторового мислення, креативного підходу та мультидисциплінарного бачення у процесі створення середовища, комфортного для життя і спілкування.
6. Сформувати відповідальне ставлення до формування міського ландшафту з позиції екологічної безпеки, ідентичності місця та сталого розвитку.

Результати навчання

Навчальна дисципліна «Ландшафтне проєктування та облаштування громадських просторів. Урбоморфологія» спрямована на забезпечення засвоєння таких загальних і спеціальних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК04. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності (СК):

СК01. Здатність інтегрувати знання та розв’язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах.

СК 02. Здатність розв’язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів відповідальності.

СК03. Здатність соціальної аналізувати, та етичної розробляти та впроваджувати архітектурно-містобудівні рішення з урахуванням соціально-демографічних, національно етнічних, природно-кліматичних, інженерно-технічних чинників та санітарно-гігієнічних, безпекових, енергозберігаючих, екологічних, техніко-економічних вимог.

СК05. Здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері архітектури та містобудування.

СК06. Здатність аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід, використовувати збирати, інформацію, накопичувати необхідну і для розв’язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування.

СК08. Здатність розробляти завдання на архітектурно містобудівне проєктування, організовувати процес проєктування з використанням даних щодо натурних обстежень, обмірних робіт, містобудівного розрахунку об’єкту проєктування.

СК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування.

СК11. Здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання.

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

РН03. Здійснювати передпроєктний аналіз архітектурно-містобудівних об’єктів і територій.

РН06. Забезпечувати гармонізацію об’єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.

РН07. Здійснювати проєктне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв’язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проєктів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	16	14	-	-	60	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лекц.	практ.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Місто як система: форми, функції та культурні контексти						
Тема 1. Еволюція теорій урбоморфології: від традиційних до сучасних підходів	4	1	1	-	-	2
Тема 2. Типологія міських просторів: вулиці та площі як основа громадського життя	9	2	2	-	-	5
Тема 3. Інтеграція природних елементів у міське середовище: стратегії та приклади («Біофільна архітектура»)	10	1	2	-	-	7
Тема 4. Ландшафтне проєктування у зонах історичної забудови	11	2	1	-	-	8
Тема 5. Культурні наративи ландшафту: ідентичність, пам’ять і місце	11	2	1	-	-	8
Разом за ЗМ 1	**45**	**8**	**7**	**-**	**-**	**30**

Змістовий модуль 2. Практичне застосування ландшафтного проєктування в громадських просторах						
Тема 6. Тимчасові та гнучкі міські простори	8	2	1	-	-	5
Тема 7. Проєктування громадських просторів: принципи інклюзивності та доступності	9	1	1	-	-	7
Тема 8. Урбаністичний активізм та партисипативне проектування	7	1	1	-	-	5
Тема 9. Адаптація міських просторів до змін клімату: ландшафтні рішення	11	2	2	-	-	7
Тема 10. Цифрові технології в ландшафтному проєктуванні та урбоморфології	10	2	2	-	-	6
Разом за ЗМ 2	**45**	**8**	**7**	**-**	**-**	**30**
Усього годин	**90**	**16**	**14**	**-**	**-**	**60**

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми з основними питаннями
Тема 1	Еволюція теорій урбоморфології: від традиційних до сучасних підходів 1. Розгляд ключових концепцій урбоморфології; 2. Трансформація ключових концепцій урбоморфології під впливом урбанізаційних процесів; 3. Значення урбоморфологічного аналізу для сучасного архітектурного та містобудівного проєктування.
Тема 2	Типологія міських просторів: вулиці та площі як основа громадського життя 1. Розгляд міських просторів через їхню типологію, з акцентом на вулиці та площі як ключові елементи громадського життя; 2. Аналіз морфологічних та функціональних характеристик міських просторів, їх впливу на соціальні взаємодії, ідентичність міста та якість середовища; 3. Роль вулиць і площ у формуванні ідентичності міста та якості міського середовища.
Тема 3	Інтеграція природних елементів у міське середовище: стратегії та приклади («Біофільна архітектура») 1. Дослідження підходів до включення природних компонентів у міські простори для підвищення їх якості та стійкості;

	2. Біофільна архітектура як інструмент підвищення екологічної якості та комфортності міських просторів; 3. Аналіз прикладів застосування біофільних стратегій у сучасних міських проєктах.
Тема 4	Ландшафтне проєктування у зонах історичної забудови 1. Як інтегрувати сучасні елементи благоустрою у вулично-площинні простори історичних центрів, не втрачаючи їх автентичності; 2. Інтеграція сучасних елементів благоустрою у вулично-площинні простори історичних центрів; 3. Баланс між збереженням автентичності та актуальними потребами міського розвитку.
Тема 5	Культурні наративи ландшафту: ідентичність, пам’ять і місце 1. Вплив культурних та історичних контекстів на формування ландшафтного середовища; 2. Поняття пам’яті місця та його роль у сприйнятті громадських просторів; 3. Аналіз прикладів символічних і пам’ятних просторів у міському середовищі.
Тема 6	Тимчасові та гнучкі міські простори 1. Аналіз феномену pop-up просторів, сезонних ринків, фестивальних площ і тимчасових інсталяцій як складових морфології міста; 2. Роль тимчасових просторів у активізації міського життя та тестуванні просторових рішень; 3. Потенціал гнучких і тимчасових інтервенцій у процесах трансформації міського середовища.
Тема 7	Проєктування громадських просторів: принципи інклюзивності та доступності 1. Принципи створення громадських просторів, що враховують потреби різних груп користувачів; 2. Інклюзивність і безбар’єрність як складові якості міського середовища; 3. Вплив доступного середовища на соціальну інтеграцію та рівень використання громадських просторів.
Тема 8	Урбаністичний активізм та партисипативне проектування 1. Методи та інструменти залучення громади до процесів проєктування і реалізації міських просторів; 2. Роль урбаністичного активізму у формуванні запиту на якісне міське середовище; 3. Переваги та виклики партисипативного підходу в сучасному містобудуванні.
Тема 9	Адаптація міських просторів до змін клімату: ландшафтні рішення 1. Стратегії ландшафтного проєктування, спрямовані на підвищення стійкості міських територій до кліматичних змін; 2. Використання зеленої інфраструктури та природоорієнтованих рішень у міському середовищі. 3. Роль ландшафтних рішень у зменшенні теплового навантаження та покращенні мікроклімату міста.
Тема 10	Цифрові технології в ландшафтному проєктуванні та урбоморфології 1. Сучасні цифрові інструменти та технології аналізу міських і ландшафтних структур; 2. Застосування GIS, параметричного та алгоритмічного підходів у проєктуванні міських просторів; 3. Роль цифрових технологій у прийнятті проєктних рішень та моделюванні міського розвитку.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
1	**Практична робота №1. Комплексне дослідження обраного громадського простору: історичний контекст, морфологічний аналіз та SWOT-оцінка** **Мета:** Виконати комплексний аналіз обраного громадського простору (історичний, морфологічний, соціально-демографічний та SWOT), узагальнити результати та представити їх у вигляді презентації. **Завдання:** Вибір об'єкта дослідження/проектування Обґрунтувати вибір території; Аналіз історичного контексту. Простежити етапи формування території Виявити культурну та історичну цінність простору, наявність пам'яток чи автентичної забудови. Морфологічний аналіз території Проаналізувати планувальну структуру та просторові елементи (квартали, вулиці, забудову, зелені зони); Виявити композиційні осі, візуальні коридори, домінанти; Оцінити щільність та характер забудови, функціональне оточення. Соціально-демографічний аналіз користувачів Визначити основні групи користувачів (мешканці, туристи, діти, молодь, літні люди тощо); Проаналізувати сценарії використання території різними групами. SWOT-аналіз обраного простору Визначити сильні та слабкі сторони території; Виявити можливості для розвитку та потенційні загрози. **Результат:** Підсумкові матеріали подати у презентаційному альбомі формату А3 (горизонтальний формат, 15–20 сторінок). Альбом має бути представлений у двох варіантах: друкованому та цифровому (PDF).
2	**Практична робота №2. Ландшафтне проєктування та облаштування громадського простору** **Мета:** Розробити концепцію ландшафтного облаштування громадського простору з урахуванням функціонального зонування, вертикального планування, озеленення та благоустрою, представити результати у графічній та візуальній формі та узагальнити досвід у вигляді наукової статті. **Завдання:** Формування концепції розвитку простору Розробити генеральний план території (М 1:500 або 1:1000), із функціональним зонуванням; Передбачити рекреаційні, культурні, ігрові, транзитні та інші зони; Врахувати існуючу забудову, зелені насадження та транспортні потоки. Вертикальне планування та благоустрій Розробити схему рельєфу з основними відмітками; Визначити типи покриття (проїзди, пішохідні зони, велосипедні доріжки, майданчики); Запропонувати рішення для безбар'єрного середовища;

	Виконати поперечний профіль в ключовому місці (наприклад, головної вулиці, пішохідної алеї, ігрової зони); Озеленення та екологічні рішення Скласти схему озеленення з типами насаджень; Передбачити збереження цінних дерев і інтеграцію нових зелених елементів; Запропонувати біо- та кліматично орієнтовані рішення (наприклад, зелені коридори, дощові сади, місця для тіньового відпочинку). Малі архітектурні форми та обладнання Визначити розміщення лавок, навісів, освітлення, арт-об'єктів, дитячих та спортивних майданчиків; Розробити ескізи або колажі з прикладами МАФів. 3D-візуалізація / колажі Підготувати візуалізації ключових зон (площа, сквер, ігрова або спортивна зона); Використати 3D-графіку, колажі або ручні ілюстрації; Написати наукову статтю за результатами практичної роботи **Результат:** Підсумкові матеріали подати у презентаційному альбомі формату А3 (горизонтальний формат, 15–20 сторінок). Альбом має бути представлений у двох варіантах: друкованому та цифровому (PDF)

Критерії оцінювання практичних занять

Система оцінювання практичних занять (всього макс. 40 балів)

Практична робота №1. Комплексне дослідження обраного громадського простору: історичний контекст, морфологічний аналіз та SWOT-оцінка. (макс. 15 балів)

Критерії оцінювання:

Критерій	Макс. бал	Опис
Обґрунтування вибору та історико-контекстуальний аналіз	3	Якість пояснення вибору території, відображення історичного розвитку та цінності простору.
Морфологічний та соціально-демографічний аналіз	4	Розкриття просторової структури, композиційних особливостей, груп користувачів і сценаріїв використання.
SWOT-аналіз та висновки	4	Повнота, логічність і аргументованість визначення сильних/слабких сторін, можливостей, загроз та підсумкових висновків.
Презентаційні матеріали	4	Альбом А3 (15–20 сторінок, горизонтальна орієнтація), якісна графіка, наявність друкованої та цифрової (PDF) версій.

Практична робота №2. Проєктування інклюзивного простору. (макс. 25 балів)

Критерії оцінювання:

Критерій	Макс. бал	Опис
Концепція та функціональне зонування	6	Обґрунтована ідея розвитку простору, генеральний план із визначенням рекреаційних, культурних, ігрових та транзитних зон.
Вертикальне планування та озеленення	5	Схема рельєфу, покриттів і безбар'єрних рішень; схема насаджень, збереження цінних дерев та пропозиції щодо екологічних рішень.
Візуалізація та графічна подача	6	Поперечні профілі, ескізи МАФів, 3D-візуалізації чи колажі ключових зон, альбом А3 (15–20 сторінок, друк + PDF).
Наукова стаття	7	Підготовка наукової статті за результатами практичної роботи.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть годин
1	**Тема 1.** Еволюція теорій урбоморфології: від традиційних до сучасних підходів	Опрацювати рекомендовані джерела з історії та сучасних напрямів урбоморфології. Дослідити еволюцію підходів (класична школа, морфологічний аналіз, просторові мережі, сучасні гібридні методи). Результати оформити у вигляді конспекту зі схемами, діаграмами та ілюстраціями, що відображають зміну підходів у часі.	2
2	**Тема 2.** Типологія міських просторів: вулиці та площі як основа громадського життя	Опрацювати теоретичні джерела з типології міських просторів. Виконати порівняльний аналіз вулиці та площі як типів громадського простору (функції, масштаби, соціальна роль). Результати оформити у вигляді конспекту зі схемами, фотоаналізом та короткими текстовими висновками.	5
3	**Тема 3.** Інтеграція природних елементів у міське середовище: стратегії та приклади («Біофільна архітектура»)	Опрацювати питання біофільного підходу в архітектурі та урбанізмі. Проаналізувати 2–3 зарубіжні приклади інтеграції природних елементів у міське середовище. Підготувати презентацію з рефератом, або конспект з ілюстраціями та коротким аналізом можливостей адаптації досвіду до українських реалій.	7

4	**Тема 4.** Ландшафтне проєктування у зонах історичної забудови	Опрацювати принципи ландшафтного проєктування в умовах історичного середовища. Навести кілька прикладів реалізованих проєктів (Європа / Україна). Проаналізувати баланс між збереженням історичної спадщини та сучасними потребами міста. Результати оформити у вигляді конспекту зі схемами, ілюстраціями та короткими висновками.	8
5	**Тема 5.** Культурні наративи ландшафту: ідентичність, пам’ять і місце	Опрацювати поняття культурного ландшафту та місцевої ідентичності. Проаналізувати, як пам’ять місця та культурні наративи впливають на формування громадських просторів. Підготувати презентацію з рефератом, зі схемами та ілюстраціями, доповнивши аналіз прикладами конфліктних або трансформаційних міських просторів.	8
6	**Тема 6.** Тимчасові та гнучкі міські простори	Опрацювати поняття тимчасових, адаптивних та гнучких міських просторів. Розглянути приклади тимчасових інтервенцій (павільйони, pop-up простори, тактичний урбанізм). Проаналізувати їх вплив на міське життя та сприйняття простору. Результати оформити у вигляді конспекту з візуальними прикладами та коротким аналітичним висновком.	5
7	**Тема 7.** Проєктування громадських просторів: принципи інклюзивності та доступності	Опрацювати теоретичні підходи до аналізу громадських просторів. Обрати один сучасний громадський простір (Україна або закордон) та провести індивідуальне дослідження. Результати оформити у вигляді презентації з рефератом, або конспекту з ілюстраціями, схемами та власними висновками.	7
8	**Тема 8.** Урбаністичний активізм та партисипативне проектування	Опрацювати творчість одного обраного архітектора / ландшафтного архітектора / урбаніста. Проаналізувати ключові принципи, підходи та реалізовані проєкти. Підготувати презентацію з рефератом з ілюстраціями та коротким аналітичним висновком.	5
9	**Тема 9.** Адаптація міських просторів до змін клімату: ландшафтні рішення	Опрацювати поняття локального контексту (історичного, соціального, природного). Проаналізувати приклад міського простору з урахуванням локальних особливостей. Результати оформити у вигляді конспекту з ілюстраціями та короткими висновками.	7
10	**Тема 10.** Цифрові технології в ландшафтному проєктуванні та урбоморфології	Опрацювати питання поведінкових сценаріїв у громадських просторах. Проаналізувати, як просторові рішення впливають на соціальну активність користувачів. Підготувати презентацію з рефератом, або конспект з прикладами та візуальними схемами.	6

Результати виконаних завдань, передбачених для самостійної роботи здобувача, враховуються в контексті кожної теми змістового модуля на етапі поточного та підсумкового контролю.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимальна к-ть набраних балів, які студент може набрати всього протягом завдань самостійної роботи – 20 балів.

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання кожної теми та проходження проміжного тестування, результати якого враховуються в системі поточного контролю. Максимальна кількість балів, які можна набрати за самотійне опрацювання тем, включно з проходженням поточного тестування становить 14 балів.

Також в ході самостійного освоєння тем в межах завдань програми кожен студент повинен підготувати загалом три презентації в електронному форматі з рефератами до них до вибраних трьох тем зі списку можливих. Максимальна кількість балів за представлення презентацій з рефератами становить 6 балів (по 2 бали за тему).

Методи навчання

Методи викладання дисципліни "Ландшафтне проєктування та облаштування громадських просторів. Урбоморфологія" базуються на поєднанні теорії та практики.

На **лекційних заняттях** здійснюється послідовний і систематизований виклад кожної теми навчальної дисципліни з демонстрацією навчальних матеріалів за допомогою мультимедійних засобів для наочного сприйняття та засвоєння навчального матеріалу. Лекції формують розуміння розвитку міст і принципів створення комфортних просторів.

Практичні заняття допомагають аналізувати вдалі приклади благоустрою з усього світу і зосереджені на розробці власних проєктів громадських просторів. Групові завдання вчать спільної роботи над складними проєктами. Сучасні комп'ютерні програми використовуються для візуалізації ідей. Демонстрація результатів практичних робіт студентами відбувається у формі мультимедійних презентацій з усною доповіддю, що сприяє розвитку аналітичного мислення, навичок аргументації та професійної комунікації. Дискусії та ігрові методи допомагають зрозуміти різні погляди на розвиток міст. Опитування мешканців вчать враховувати потреби людей при проєктуванні. Навчання доповнюється самоосвітнім компонентом - опрацюванням літератури, цифрових платформ та аналітичних матеріалів. Такі методи готують студентів до реальної роботи зі створення комфортного міського середовища.

Система конролю та оцінювання

Система конролю з навчальної дисципліни «ландшафтне проєктування та облаштування громадських просторів. Урбоморфологія» складається з таких **форм контролю**: поточний, модульний, підсумковий.

До системи конролю під час оцінювання студентів застосовуються наступні **методи поточного контролю**: усного контролю, письмового/графічного контролю, тестового контролю, самоконтролю. Усний контроль проводиться шляхом короткого поточного опитування на занятті (питання-відповідь). Письмовий контроль здійснюється шляхом виконання письмових завдань та тестування. Метод графічного контролю практичних робіт - демонстрація за допомогою мультимедійних засобів. Для самоконтролю студетам наведено перелік питань, що відповідають змісту лекційного заняття.

Поточний контроль навчальної роботи студентів передбачає рейтингове оцінювання знань, умінь і навичок студентів за окремими темами змістових модулів та їх елементами. Оцінювання знань студентів відбувається за допомогою коротких усних опитувань на кожному занятті, а також на практичних заняттях, на представленні проміжних презентацій з рефератами до них.

Модульний контроль здійснюється за допомогою оцінювання результатів проміжного тестування та за результатами демонстрацій практичних робіт в кінці кожного модуля.

Форма **підсумкового контролю**: залік у формі тестового оцінювання теоретичних знань.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи ЄКТС**.**

Криитерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання - **60 балів** та підсумкового модуль - контролю (залік) - **40 балів,** за **100-бальною університетською шкалою.**

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										**К-ть балів (залік)**	**Сумарна к-ть балів**
Змістовий модуль 1					**Змістовий модуль 2**						
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10		
2	7	7	7	7	5	5	6	7	7	40	100
60											

Т1, Т2 ... Т10 – теми змістових модулів. Оцінка за опрацювання питань, винесених на самостійну роботу, враховується у загальній кількості балів за відповідною темою змістового модуля.

Навчальні досягнення студентів оцінюються відповідно до повноти і чіткості відповідей на кожному етапі контролю.

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який дає змістовні коректні відповіді, обізнаний з основною та додатковою літературою з відповідної проблематики, вміє творчо аналізувати інформацію, наводити адекватні приклади та аргументи, що свідчить про відмінне знання матеріалу, вміння аналізувати матеріал, робити висновки, розуміння суті теми. При цьому практичні роботи виконані в повному об'ємі, без суттєвих помилок, з проведеням необхідного аналізу та обгрунтуванням доцільності прийнятих рішень.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який достатньо повно володіє теоретичним матеріалом і навиками практичного застосування дисципліни, добре орієнтується у основній та додатковій літературі з відповідної проблематики, але у відповідях присутні деякі неточності, які однак не впливають суттєво на загальний зміст. Практичні роботи виконані на середньому рівні з присутністю незначних помилкок, при цьому загалом прийняте рішення задовольняє умову задачі.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який демонструє загальну обізнаність в матеріалі, розуміє в цілому зміст основних понять і фактів, однак відповіді на питання розкриваються неповністю, а наведені аргументи і висновки є недостатньо переконливими. Практичні роботи виконані в неповному об'ємі, з нерозумінням важливих термінів і понять, з неповним розумінням завдання і відповідно допущенні значимих помилок при виконанні.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не розуміє змісту ключових понять і фактів в спеціальності, неспроможний дати базову характеристику відповідних проблем, з невиконанням практичних завдань.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

Теоретичні основи урбоморфології

1. Що вивчає урбоморфологія?
2. Назвіть основні етапи історичного розвитку міських структур.
3. Які фактори впливають на формування міського простору?
4. Поясніть поняття "міська тканина".
5. Які типи міської забудови ви знаєте?

Ландшафтне проєктування

6. Які принципи ландшафтного дизайну використовуються при проєктуванні громадських просторів?
7. Назвіть основні елементи ландшафтного проєктування.
8. Як рослинність впливає на мікроклімат міста?
9. Поясніть поняття "екологічний каркас міста".
10. Які сучасні тренди в ландшафтному проєктуванні?

Громадські простори

11. Які функції виконують громадські простори в місті?
12. Назвіть види громадських просторів та їх особливості.
13. Як забезпечити доступність громадських просторів для людей з обмеженими можливостями?
14. Які фактори впливають на комфортність громадських просторів?
15. Наведіть приклади вдалих проєктів облаштування громадських зон у світі.

Методи аналізу та проєктування

16. Які інструменти використовуються для аналізу міської структури?
17. Поясніть, як працює ГІС у містобудуванні.
18. Які етапи включає процес ландшафтного проєктування?
19. Як провести аналіз існуючого стану території?
20. Які програмні засоби використовуються для створення ландшафтних проєктів?

Соціальні та екологічні аспекти

21. Як громадські простори впливають на соціальну взаємодію?
22. Назвіть основні принципи сталого розвитку в містобудуванні.
23. Як адаптувати міські простори до змін клімату?
24. Які екологічні проблеми виникають при проєктуванні міст?
25. Як залучити мешканців до планування громадських просторів?

Інклюзивний дизайн

26. Що таке інклюзивний дизайн у містобудуванні?
27. Які елементи необхідні для створення доступного середовища?
28. Наведіть приклади інклюзивних рішень у парках та скверах.
29. Як врахувати потреби різних вікових груп при проєктуванні?
30. Які нормативні документи регулюють доступність громадських просторів?

Кращі світові практики

31. Назвіть відомі проєкти ревіталізації промислових територій.

32. Як влаштовані "розумні міста" у Європі?
33. Наведіть приклади міст із ефективною системою зелених зон.
34. Які країни є лідерами у сфері ландшафтного проєктування?
35. Як досвід світових проєктів можна застосувати в Україні?

Практичні аспекти

36. Як правильно скласти технічне завдання на проєктування?
37. Які етапи реалізації ландшафтного проєкту?
38. Як оцінити вартість робіт з благоустрою?
39. Які помилки часто роблять при проєктуванні громадських просторів?
40. Як презентувати свій проєкт клієнту або громаді?

Зарахуваня результатів неформальної освіти

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №16 від 25 листопада 2024 року) (https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/ або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Форми неформальної освіти під час вивчення дисципліни «Ландшафтне проєктування та облаштування громадських просторів. Урбоморфологія»: проведення екскурсій, одноразові тематичні лекції, воркшопи, відеоуроки, медіа-консультації, спілкування з колегами, читання спеціалізованих журналів, телебачення, відео, незаплановані випадкові бесіди.

Рекомендована література

Основна:

До ЗМ 1

1. Броневицький С., Омельчук О. Урбаністика: простір, політика, суспільство / С. Броневицький, О. Омельчук. – Київ : CANactions, 2019
2. Дьомін М. М. Урбаністика і міський простір: теорія та практика / М. М. Дьомін. – Київ : КНУБА, 2017.
3. Міністерство розвитку громад та територій України. Безбар’єрність у публічному просторі: методичні рекомендації. – Київ, 2022. – 84 с.
4. UN-Habitat Ukraine. Inclusive public spaces for Ukrainian cities. – Kyiv : UN-Habitat, 2021. – 96 p
5. Carmona M. Public places, urban spaces: the dimensions of urban design / M. Carmona. – London : Routledge, 2021. – 2nd edition.
6. Dovey K. Urban design thinking: a conceptual toolkit / K. Dovey. – London : Bloomsbury Academic, 2016p. (видання використовується в актуальних навчальних програмах 2018–2025 рр.)

7. Pendlebury J., Erten E., Larkham P. Historic urban landscapes: concepts, theories and practices / J. Pendlebury, E. Erten, P. Larkham. – London : Routledge, 2019
8. Marshall S. Urban morphology and the built environment / S. Marshall. – London : Routledge, 2018.
9. Hayden D. The power of place: urban landscapes as public history / D. Hayden. – Cambridge, MA : MIT Press, 1995 (reprint 2017).
10. Beatley T. Handbook of biophilic city planning and design / T. Beatley. – Washington, DC : Island Press, 2017.

До ЗМ 2

1. Міністерство розвитку громад та територій України. Безбар'єрність у публічному просторі: методичні рекомендації. – Київ, 2022. – 84 с.
2. Cedos. Партисипативне планування в українських містах: інструменти та практики / Аналітичний звіт. – Київ, 2020. – 68 с.
3. CANactions School for Urban Studies**.** Тимчасові міські інтервенції та тактичний урбанізм: навчально-методичні матеріали. – Київ, 2018. – 60 с.
4. Кучеренко В. І. Адаптація міських територій до змін клімату: ландшафтний підхід / В. І. Кучеренко // *Містобудування та територіальне планування*. – Київ : КНУБА, 2022. – Вип. 79. – С. 112–121.
5. Савицька О. В**.** Громадські простори як інструмент формування міської ідентичності / О. В. Савицька // *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. – Київ : КНУБА, 2019. – Вип. 54. – С. 87–94.
6. Міндовкілля України. Зелена інфраструктура міст як інструмент кліматичної адаптації. – Київ, 2021. – 52 с.
7. Bishop P., Williams L. The temporary city / P. Bishop, L. Williams. – London : Routledge, 2017. – 192 p.
8. Beatley T., Newman P. Green urbanism: learning from European cities / T. Beatley, P. Newman. – Washington, DC : Island Press, 2009 (reprint 2019).
9. Batty M. Inventing future cities / M. Batty. – Cambridge, MA : MIT Press, 2018. – 288 p.
10. Gil J., Beirão J., Montenegro N., Duarte J. Computational urban design / J. Gil et al. – Cham : Springer, 2021. – 356 p.

Додаткова:

1. Шевчук Ю. Громадський простір та житло біля води: аналіз світового досвіду / Ю. Шевчук; Наукові керівники: доц. І. В. Коротун, асист. Є. М. Попович. – Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2023. – 142 с.
2. Бевз М. В. Історичні міські простори як об'єкт сучасних трансформацій / М. В. Бевз //*Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Архітектура*. – Львів, 2018.
3. Посацький Б. С. Міський простір як об'єкт міждисциплінарного аналізу / Б. С. Посацький //*Містобудування та територіальне планування*. – Київ : КНУБА, 2017. – Вип. 63. – С. 211–218.

4. Мезенцева Н. І. Соціокультурні трансформації публічних просторів сучасного міста / Н. І. Мезенцева // *Український географічний журнал*. – Київ, 2019. – № 3. – С. 42–50.
5. CANactions, Cedos. Публічні простори українських міст: виклики та потенціал / Аналітичний звіт. – Київ, 2018. – 48 с.
6. Kropf K. Urban morphology and typology: the historical evolution of the city / K. Kropf // *Urban Morphology*. – 2017. – Vol. 21, No. 1. – P. 5–28.
Dovey K., Pafka E. What is urban density? / K. Dovey, E. Pafka // Urban Studies. – 2018. – Vol. 55, No. 13. – P. 2962–2981.
8. Sepe M. Placemaking, livability and public spaces / M. Sepe // *Journal of Urban Design*. – 2020. – Vol. 25, No. 2. – P. 221–238.
9. Larkham P. J. Understanding urban form? / P. J. Larkham // *Urban Morphology*. – 2018. – Vol. 22, No. 1. – P. 3–14.

Електронні інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу в Moodle: https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8933
2. Архів робіт: https://drive.google.com/drive/folders/1bX4KJ9G_s2Rn_kKgAQgwPMxQ2vJiGoZc?usp=sharing

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

1. Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/jxdbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf

2. Питання плагіату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf

3. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf